

تاریخ و ساعت امتحان : ۹۹/۱۰/۳	به نام او که جان را فکرت آموخت	نام درس: فارسی ۲
مدت امتحان : ۸۰ دقیقه		نام دانش آموز:
نمره :		نام دبیر : خانم جعفری

بارم	ردیف	
۱/۵	۱	<p>قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>با توجه به عبارت‌ها و سروده‌ها، معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>(الف) ابلیس پر تلپیس گرد او طواف می کرد (ب) نژند آن دل که او خواهد نژندش (پ) یک دوال پوست و گوشت بگسست. (ث) به زیر باره می نالید از درد (ج) سربازان پشت سواران مصمم قدم بر می داشتند</p>
۱	۲	<p>نقش‌های تبعی را در نوشته زیر بیابید و نوع هر یک را بنویسید.</p> <p>«یاران مولانا هم که پژمردگی و دل‌تنگی او را در غیبت شمس دیده بودند، از کردار خود پشیمان شدند. مولانا عذرشان را پذیرفت و فرزند خود، سلطان ولد، را به طلب شمس روانه دمشق کرد.»</p>
۱	۳	<p>معادل امروزی عبارت‌های زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) تاب آن نیارم: (ب) دفین کردند:</p>
۱	۴	<p>هر یک از واژه‌های مشخص شده زیر، دارای چه نقشی است؟</p> <p>(الف) با این حال، او نیز چون مادرم توگلی داشت. (ب) خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است</p>
۱/۵	۵	<p>در نمونه‌های زیر، نادرستی‌های املائی را بیابید و درست آن را بنویسید.</p> <p>(الف) آیا این چه سرّ است که خاک ذلیل را از حضرت عظمت به چندین اعزاز می خوانند و خاک در کمال مذلت و خاری چندین ناز می کند. (ب) می داشت پدر به سوی او گوش کاین غصّه شنید گشت خاموش</p>

۰/۵	۶	جمله زیر را مجهول کنید. خیاط لباس را می‌دوزد.										
۰/۵	۷	رابطه معنایی گروه کلمات زیر را بنویسید. الف) درخت و جنگل: ب) پدر و بابا:										
۱	۸	<p>قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>متن زیر را بخوانید و برای هر یک از آرایه‌های خواسته شده، نمونه‌ای بیاورید. «پس از ابر کرم باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.»</p> <table border="1"> <tr> <td>تشبیه:</td> <td>جناس:</td> </tr> <tr> <td>مراعات نظیر:</td> <td>تلمیح:</td> </tr> </table>	تشبیه:	جناس:	مراعات نظیر:	تلمیح:						
تشبیه:	جناس:											
مراعات نظیر:	تلمیح:											
۱	۹	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارتهای زیر را بنویسید. الف) کتاب «اسرار التوحید» از جامی است. ب) غزلیات شمس سروده مولوی است.</p>										
۱	۱۰	<p>در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافی است.)</p> <table border="1"> <tr> <td>الف) فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد</td> <td>حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>ب) برای من قصه‌های شیرین می‌گفت که او و مادرم هر دو، آنها را از مادرشان به یاد داشتند.</td> <td>تشخیص</td> </tr> <tr> <td>پ) هرگز وجود حاضر غیب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است.</td> <td>اغراق</td> </tr> <tr> <td>ت) نهان می‌گشت روی روشن روزا / به زیر دامن شب در سیاهی</td> <td>جناس</td> </tr> <tr> <td></td> <td>متناقض نما</td> </tr> </table>	الف) فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد	حس آمیزی	ب) برای من قصه‌های شیرین می‌گفت که او و مادرم هر دو، آنها را از مادرشان به یاد داشتند.	تشخیص	پ) هرگز وجود حاضر غیب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است.	اغراق	ت) نهان می‌گشت روی روشن روزا / به زیر دامن شب در سیاهی	جناس		متناقض نما
الف) فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد	حس آمیزی											
ب) برای من قصه‌های شیرین می‌گفت که او و مادرم هر دو، آنها را از مادرشان به یاد داشتند.	تشخیص											
پ) هرگز وجود حاضر غیب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است.	اغراق											
ت) نهان می‌گشت روی روشن روزا / به زیر دامن شب در سیاهی	جناس											
	متناقض نما											

۰/۵	<p>نوع ادبی هر یک از نوشته‌های زیر را بنویسید.</p> <p>الف کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم</p> <p>ب) مور چون این بشنید، بخندید و گفت: «مردان، بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن.»</p>	۱۱
-----	--	----

۱/۵	<p>بیت زیر، از غزل «آفتاب حُسن» انتخاب شده است. دو بیت بعدی آن را بنویسید.</p> <p>زین همرهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست</p>	۱۲
۰/۲۵	<p>قلمرو فکری (۸نمره) معنی سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان بنویسید:</p> <p>بخور تا توانی به بازوی خویش</p>	۱۳
۰/۲۵	<p>بونصر را بگوی امروز درستم.</p>	۱۴
۰/۵	<p>طالبان علوم شریعت در محضر او حاضر می‌شدند.</p>	۱۵
۰/۵	<p>اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و اجبار برگیر و بیاور.</p>	۱۶
۰/۷۵	<p>سراچۀ ذهنم آماس می‌کرد. بیشتر بر فوران تخیل راه می‌رفتم تا بر روی دو پا.</p>	۱۷

۰/۷۵	محراب زمین و آسمان اوست	حاجت گه جمله جهان اوست	۱۸
۱	خیال تازه‌ای در خواب می‌دید	در آن سیماب گون امواج لرزان	۱۹

۰/۵	با توجه به دو بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید: «خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود / دل شب می‌درید و پیش می‌رفت از این سدّ روان، در دیده شاه / زهر موجی هزاران نیش می‌رفت» الف) شاعر، رود سند را چگونه وصف می‌کند؟ (دو مورد)	۲۰
۰/۵	ب) منظور از «سدّ روان» در بیت دوم چیست؟	
۰/۵	پ) چرا رود سند، همانند نیشی در چشمان سلطان جلال‌الدین فرو می‌رفت و سبب دل‌آزردگی‌اش می‌شد؟	
۰/۵	در بیت: «برای من مگری و مگو دریغ! دریغ! / به دام دیو در افتی، دریغ آن باشد» به اعتقاد مولانا، چه چیزی را باید مایه دریغ و افسوس دانست؟	۲۱
۰/۵	مفهوم هر یک از عبارات کنایی مشخص شده زیر را بنویسید. الف) این مرد بزرگ، به نشاط <u>قلم</u> در نهاد. ب) موج‌های سنگین و افسار <u>گسیخته</u> ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود.	۲۲
۰/۵	شاعر در بیت «کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه» کمال عقل و اندیشه را در چه می‌داند؟	۲۳

<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>« شبی را تا شبی با لشکری خرد زتن‌ها سر، ز سرها خود افکند چون لشکر گرد بر گردش گرفتند چون کشتی، بادپا در رود افکند»</p> <p>الف) مفهوم از «لشکر» در مصراع اول و سوم چیست؟</p> <p>ب) مفهوم مصراع سوم را بنویسید.</p>	<p>۲۴</p>
	<p>«تنت به ناز طیبیان نیازمند مباد»</p>	<p>جمع نمرات</p>

